

MILETÍN ZA VELKÉ VÁLKY

Následující text vychází ze vzpomínek řídicího učitele v. v. Jana Schrimpf (1854 – 1934). Jan Schrimpf působil v letech 1880 – 1918 jako řídicí učitel v Chroustově, na odpočinek se odstěhoval do Miletína, kde na místní škole působila jeho dcera. V letech 1925 a 1926 vedl městskou kroniku, do které zaznamenal své vzpomínky na pět válečných let. Svoji autentičností a bezprostředností jistě zaujmou i současného čtenáře, proto je předkládám jen s drobnými úpravami.

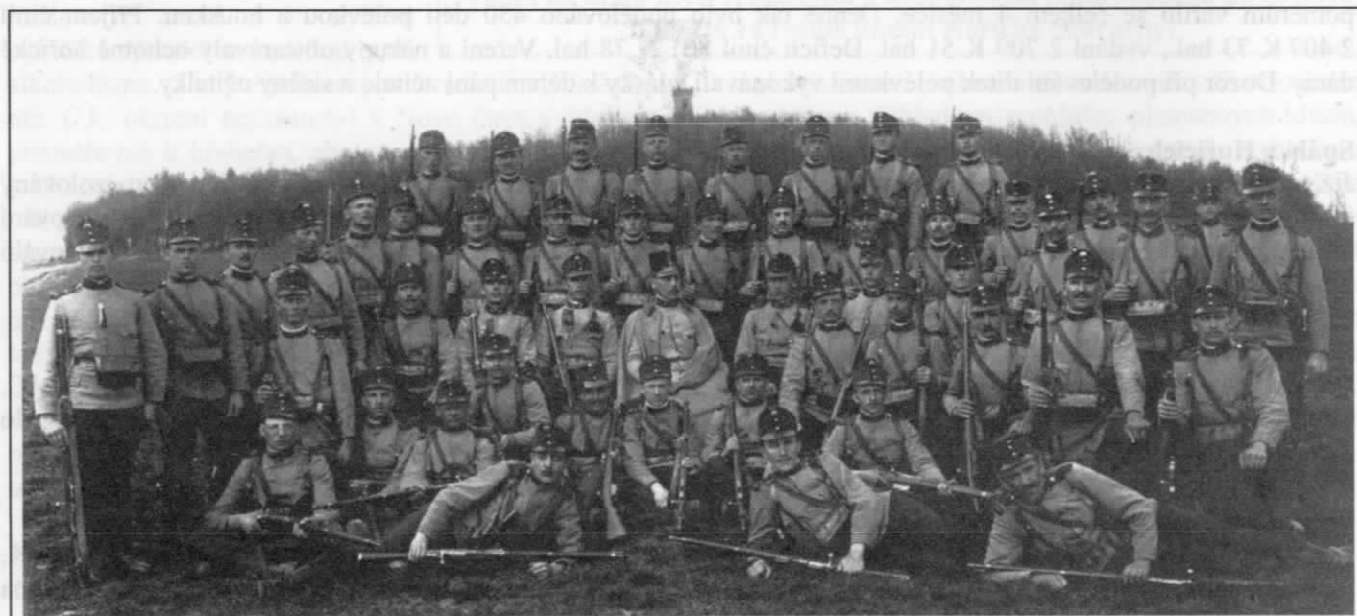
Roku 1913 byl přísný odvod koní a zapisovány byly i povozy, dříve osvobozené z povinnosti mobilizační. Když pak byl vídeňským parlamentem přijat zákon o povinnosti pracovní v době války a zřízena domobrana, tu v hostincích večerní hosté již více rozhovořovali se o „nejisté situaci“. Byl tábor lidu, jež svolávala organizace národních socialistů na náměstí miletínské, a řečnice táborová již zřejmě se vyslovila, že císař Vilém německý nejel do Konopiště trhat růže a prudkými slovy odsuzovala války a řekla mimo jiné: „My své syny nevychovaly pro kule dělové a na hračku mocnářům, ani jedno dítě jim nedáme!“ A daly. Ženy, matky – daly, daly na smrt a k zmrzačení.

Z jara r. 1914 obecní úřady vyplňovaly výkazy vojenské, přijímaly instrukce důvěrné a lid mluvil více proti válkám vůbec a obavy rostly. Minuly jarní měsíce a zapomnělo se vůbec na příznaky budoucí války. Bylo jaro krásné, slunné, což divu, že lid užíval hojnou měrou rozkoší, jichž příroda tak štědře rozdávala. I léto potěšilo nás svým krásným jasným nebem. Úroda na polích i v zahradách byla více než průměrná, láce všeho, potravin, šatstva a vůbec všeho velká, těšil nás svět a život.

Na doklad láce stůž zde:

	roku 1914	stojí	roku 1924
1 l mléka stál	10 haléřů		200 haléřů
1 kg másla	240 h		2800 h
1 kg mouky	24 h		450 h
1 vejce	4 h		70 h
husa k zabiti	360 h		8000 h
1 kg masa hovězího	120 h		1600 h
1 kg masa vepřového	240 h		1600 h i více
1 metr dříví štěpinového	1000 h		4500 h
1 q kamenného uhlí	240 h		4500 h
ženské šněrovací střevíce	600 až 800 h		3500 h i více
mužské střevíce	1000 h		18000 h atd.

A tak podražily i látky na oděv a věci jiné.

Četa 11. pluku zeměbrany na cvičení v Jičíně pod Čerovkou, podzim 1914

Ač dělník před světovou válkou velice málo vydělal, přece mu zbývalo po vyrovnání účtů za nezbytné věci ještě tolik, že mohl si vyjít v neděli pro zábavu z města ven. Nejčastěji byl cílem vycházky hostinec „Na Zavadilce“ v Ouhlejevě, hostinec Šedivýho na Chroustově aneb hostinec p. Horáka (nyní Obořilův) na Horkách. Všude mají orchestrion, při němž mládež mohla lacino se do sytosti vytančiti.

A tak přišel den 26. července 1914 (sv. Anny). Toho dne časně ráno přijel na automobilu posel z hejtmanství v Nové Pace a přivezl sebou vyhlášení mobilisace. Bylo ten den tak jasno, slunečno a přece hrozno v duši naší. Na Zvičině té neděle bylo prázdno, ač v jiné sváteční dny hemživalo se tam hostmi. Dnes 26. 7. 1914 byli jsme tam pouze 4 hosté. A ve městě na nárožních tabulích vyvěšené plakáty přilákaly kdekoho, by se přesvědčil o hrozné pravdě: je válka! Pláče všude dost, a nikde nadšení. Svolávací vyhlášky střídaly pak jedna druhou po celou dobu válečnou, a rukovali mládež, muži a to i muži šediví a stále a stále povolávání noví.

Miletínské náměstí mezi lety 1912 a 1918

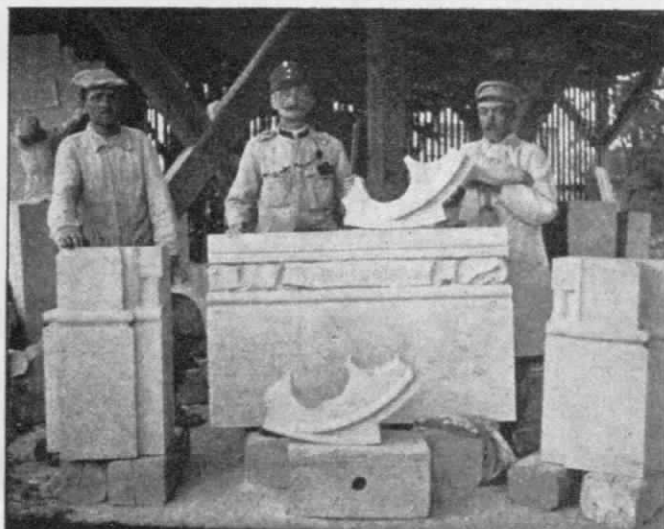
Branci do zbraně byli povoláni tak kvapně a nepromyšleně, že pro ně nebyly nachystány ani v dostatečném počtu vagony, ani místa k přespaní, takže mnozí spali i na mezích a stravovali se na vlastní náklad, kde mohli. V kasárnách po mnoho dní některý čekal na zařazení do čety. Kdo dovedl se vyhnout, čekal hezky dlouho, než byl zařazen. Mnohý šel spát domů, ke své rodině, byl-li z blízka, aby ráno byl zas „na místě“. Neměli se v Jičíně zle. I večere byla masitá, a tak hojná, že jí vojáci i plýtvali. Že domácí lidé (příslušníci rodin) jezdili své milé povolance navštěvovat do Jičina i Hradce Králové, nebylo nic divno. Žel, to netrvalo dlouho. I městem naším začínaly procházeti „marškompanie“ (nový to útvar vojenský zavedený) a brzy se mluvilo o tom, že jdou vyplnit mezery ve frontě. Tu bylo mnohým občanům líto života těchto branců.

Branci do zbraně byli povoláni tak kvapně a nepromyšleně, že pro ně nebyly nachystány ani v dostatečném počtu vagony, ani místa k přespaní, takže mnozí spali i na mezích a stravovali se na vlastní náklad, kde mohli. V kasárnách po mnoho dní některý čekal na zařazení do čety. Kdo dovedl se vyhnout, čekal hezky dlouho, než byl zařazen. Mnohý šel spát domů, ke své rodině, byl-li z blízka, aby ráno byl zas „na místě“. Neměli se v Jičíně zle. I večere byla masitá, a tak hojná, že jí vojáci i plýtvali. Že domácí lidé (příslušníci rodin) jezdili své milé povolance navštěvovat do Jičina i Hradce Králové, nebylo nic divno. Žel, to netrvalo dlouho. I městem naším začínaly procházeti „marškompanie“ (nový to útvar vojenský zavedený) a brzy se mluvilo o tom, že jdou vyplnit mezery ve frontě. Tu bylo mnohým občanům líto života těchto branců.

Obecním úřadům přikázáno, by sestavily výkazy osetých ploch, což se dělo pak vícekrát. Nastala rekvisice obilí na sýpkách, rekvisice dobytka až nebylo skoro ničeho. Začala bída, nedostatek. Když pak vystěhovali Židé z Haliče a Bukoviny, Italové z Přímoří a Tyrol, i do Miletína a okolních vesnic byli ubytováni c. k. hejtmanstvím (politický to okresní úřad), stoupala dražota rychle. Brzy látky vlněné a bavlněné nahrazeny byly látkami z části z papíru (i špagátu nebylo a byl papírový). Všecko bylo pro vojenský erár zakoupeno. Začalo to nákupem ovsu (ceny 4 koruny = 400 haléřů). Erár platil dvojnásobnou sumu i s pytlek počítaje. Došlo během války tak daleko, že pro nedostatek másla kupovali lidé různé marmelády, aby děti nemusely jísti suchý chléb. A i toho suchého chleba byl veliký nedostatek. Kupoval se na průkaz úřední (chlebenky), nesměl být novopecený, než jen z předešlého dne a vyměřen pro jednotlivé osoby v rodině. Na vše: cukr, mouku, maso, petrolej museli jsme mít dříve úřední poukazy, a množství koupeného zboží stačilo by průměrně jedné osobě asi na 1 nebo 2 dny a muselo vystačiti na celý týden po případě 14 dní. Selky měly dodávati maslo do Miletína. Nerady tak činily, vždyť bylo na vše vládou určena takzvaná maximální cena a „pod rukou“ dostávaly až pětinasobně více. Rolníci i na semletí vlastního zrní obilí obdrželi od c. k. hejtmanství, jehož expositura byla v Hořicích „mlecí výkazy“, dle nichž směli do mlýna dáti semlíti jen tolik obilí, jak vykazovaly „chlebenky“ (nebo „moučenky“). Kupovalo se proto „pod rukou“, tajně za ceny značně vysoké a to i obilí místo na hektolitry (nebo metrické centy) pouze na kilogramy. Já vyučoval slečinku hře na piano po 2 hodinách týdně a za měsíc jsem k 5 litrům brambor připlatil ještě jednu korunu. Nebyl řídký případ, že ženy prodávaly za potraviny části vlastního šatstva. Stalo se, že zdejší četník potkal plačící ženu a od ní zvěděl, že za 25 litrů brambor právě byla nucena dáti hedvábné šaty. K jeho zakročení prodávající musela šaty vrátit a spokojit se s vládou ustanovenou cenou.

Stál 1q (100 kg) žita 1.000 korun ve zlatě vyplacený, 1 vejce 2 koruny, 1 kg másla až 80 korun (8.000 haléřů), 1 kg mouky 12 korun, bochníček chleba až 50 korun, 1 metr kartounu 35 korun (tolik haléřů před válkou), 1 civička nití (915 metrů) 60 korun, špagátu nebylo lze dostati. 1 husa hladová 100 korun, 1 ženská košile 120 korun, šátek šotyšový 25 korun (před válkou 50 haléřů). Divno bylo, že látky hedvábné byly téměř stejně drahé, co vlněné, a tak mnoho továrních dělnic nosilo hedvábné šátečky.

Školní děti sbíraly pro vojsko listí ostružiny, jahodníku, borůvek (náhražku za čaj).

Výroba památníku padlým pro miletínský kostel v dílnách hořické sochařsko-kamenické školy, soudobý tisk, rok 1917

Pro strádající lid byla zřízena zde lidová kuchyně, v níž místní slečny z ochoty vařily u řezníka p. Šimka polívku, kamž si lid pro ni chodil s hrnky. Aspoň tento dělný lid měl masité polévky. Jednalo se tu též o zřízení kuchyně gázistů, ale nedošlo k tomu, a tak jsme se musili spokojit s lístky (chlebenky apod.), na které jsme jednou týdně malý kousek masa někdy dostali ke koupi. Pro dospívající mládež (školní i mladší) zřízena tu byla po převratu r. 1919 a 1920 americká misse, tj. děti dostaly zdarma kakao, polévku, suchary. Děti pro missi byly, jakožto špatně vyživované, vybírány lékařem po prohlídce tělesné.

Za jednu civičku nití dala selka celou husu. Později, ještě před převratem, dostali jsme ke koupi (ovšem velice draho a s velkou prosbou) něco obilí, ale jen za peněz zlatý, za papíry nechtěl již prodati. A zlata nebylo skoro nikde.

Sedlák, mlynář se bál otevřeně prodati a my se báli kupovati. Já sám jel se svojí manželkou dráhou až za Poděbrady pro 25 kg pšenice a báli jsme se dost cestou, že nám ji dozorcí orgány (vojáci nebo četníci) zabaví. Orgány ty stály na všech železničních stanicích. Na drahách byl ohromný nával, takže jsme skoro při každé jízdě stáli buď na můstku nástupním, ba i na schůdkách namačkání k udušení, a téměř každý druhý cestující s velkým břemenem, nejčastěji moukou nebo obilím. Naučili jsme se nositi baťohy, jimž se všeobecně říkalo „ruksaky“. Jedl-li kdo ve vagonech, ostatní toužebně a závistivě sousta jeho provázeli, vždyť jsme měli téměř všichni hladové žaludky.

Že nebylo dobytka, nebylo masa, másla ani mléka. Nebylo ani brambor. Nebylo zkrátka ničeho. Šťasten ten, kdo měl buď co prodati, aneb měl zásobu prádla a oděvu doma. Dnes sám si stěží představím, jak jsme mohli žítí a dobu onu přežítí, když ani mýdlo nebylo lze dostati na úřední poukaz (mydlenky). Tak se vedlo nám všem zle. Tehdy běhali (chodili) po městě samí útlí lidé a trochu korpulentnější člověk budil závist u druhých a musel velmi často vyslechnouti mnohý nepodařený vtip.

Že všechny kovy byly zabaveny, tak i zvony musely se odvésti. V Miletíně zůstal zvonek „sanktusek“ zvaný, a náhradou za zrekvírované zvony byl sem přenesen zvon z kostela z Červené Třemešné, jenž pro svůj historický význam byl rozliti ušetřen. Školní zvonek správce školy uschoval a dal místo něho starý, bezcenný zvonek ochotnický. Za mosazné hmoždíře, také zrekvírované, lity byly hmoždíře železné nebo porcelánové. Za zlatý prsten dostal jsi prsten železný s nápisem „Gold gab ich für Eisen“ atd.

A jako nám, tak zle se vedlo i našim „na vojně“. A vzdor té bídě domácí posílali jsme jim trochu potravin i tabáku (sami kouřice různé listí a náhražky) a i tyto zásilky docházely svého určení buď hodně vykradené aneb vůbec se cestou ztratily. Nebyli zřízenci pošt a drah již spolehliví. Mravní zásady ztratily své ceny vůbec. A tak narukovali z Miletína téměř všichni mladší 50 let. Obyvatelstvo zřídlo a ženy počtem daleko převyšovaly muže. Ve zdejší továrně (tkalcovně) jediná ženská úřednice představovala celou kancelář, ač v celé továrně se pracovalo! Později přestala tam práce vůbec a počet nezaměstnaných osob byl značný. Že ženy a domácí příslušníci rodiny naruková-
vších mužů brávali podpory od úřadů (berních) byl klid přece.

Čítali jsme pilně zprávy novinářské z bojišť (byť i lživých), zprávy soukromé, ba i tajně sem dopravené zprávy ze zahraničí (Francie, Ruska, Španělska a Ameriky). Nevěřili jsme již zprávám vojenských úřadů a spíš přikládali víry

i tam, kde někdy pravda byla daleko. Vraceli se ranění. Prvním byl p. Emanuel Hlavatý, jehož manželka má prádelnu v čísle domu 188. Byl raněn do ruky. Po něm docházely již častější zprávy o raněných, padlých i nezvěstných. Mnoho bylo též „přeběhlých k nepříteli“. Z těch vstoupili do nově utvořené československé naší armády za hranicemi:

1.	Balihar Josef	legionář ruský, bydlel v č. d. 287
2.	Bejl	italský, učitel (nadporučíkem)
3.	Doležal Vilém	ruský, beznohý invalida č. d. 139
4.	Erben František	ruský, č. d. 128
5.	Fikar Karel	francouzský, učitel (poručík)
6.	Jagl? Jaroslav	italský, materialista
7.	Kareš František	ruský, č. d. 267
8.	Kopecký Antonín	ruský, č. d. 75
9.	Lhota Jaroslav	ruský, padl
10.	Nosek Josef	italský, strážmistr četnický
11.	Pečenka František	ruský, č. d. 264
12.	Petrlák Antonín	ruský, č. d. 264 (obecní strážník)
13.	Pitař Josef	ruský, č. d. 182
14.	Plecháč Josef	italský
15.	Studený Jiří	ruský, č. d. 150
16.	Studený Josef	ruský, č. d. 150
17.	Šec Jaroslav	ruský, č. d. 288
18.	Šimek Václav	ruský, č. d. 204
19.	Volšík Josef	italský

(seznam těchto mi napsal Petrlák Antonín)

Mnoho bylo zajatců, kteří se však k legiím nedali zapsati. Po více než dvou letech vrátil se přeběhlík V. Nosek (kolář) z Ruska pokládáný za mrtvého a snad mnohý pohřešovaný žije posud v Rusku, Asii nedávaje o sobě zpráv z různých příčin.

Když Maďari vnikli po převratu do Slovenska, tu přihlásili se i z Miletína dobrovolníci k branné ochraně Slovenska. Pokud mi známo, byli to (člen Sokola) Vik Jan a Kadleček.

Že byl citelný nedostatek mužů k pracím polním a jiným, chopily se těchto ženy odeslých pracovníků. Byl to již obyčejný zjev viděti děvče (nebo ženu) na poli orati, seti, žati. Zdejší hrobařka kopala hroby místo narukovavšího svého muže, slečny Temničkovy místo narukovavšího svého bratra zasklivaly okna atd. Že byl nedostatek topiva, chodily nejen děti a nejchudší ženy „na klestí“ do lesa, ale i ženy, dívky z rodin měšťanských do lesů sbírat šišky a snítky nic se nestydíce, ba pro nouzi o mouku a chléb viděls na každém poli posečeném tytéž osoby, jak pilně sbírají klásky obilné. Zrní pražily pak doma místo zrní kávového. Nikdo nechtěl káceti les, nikdo nechtěl lacino prodati potravin. Snad nejvíce zásobil moukou (pod rukou) strádající občanstvo mlynář p. A. Munzar, mlynář v Polšti, prodává ji za velice mírně zvýšenou cenu. Měl z toho dosti často nepříjemné styky s úřady státními.

Před válkou byli tu dva lékaři: p. MUDr. Oldřich Chmelař a p. MUDr. K. Drobný [správně František Drobný – pozn. H.]. P. doktor Drobný zemřel ve službě vojenské a p. Dr. Chmelař byl rovněž povolán k vojsku. Když v bitvách na Piavě utrpěl téměř smrtelný otřes nervů, vymohla jeho paní choť, že si jej mohla vzít do domácího ošetřování. Otřes nervů přivodil si na frontě, kde dlouho přes půlnoc přejímal jakožto velitel polní nemocnice raněné z boje. Ráno, druhý den, při přehlídce raněných skácel se mezi lůžka a zápasil dlouho se smrtí, než nabyl opět vědomí a byl schopen práce.

MUDr. Oldřich Chmelař

Přišel měsíc březen 1918. Tu již censura rakouských úřadů byla téměř bezmocná pro přílišný příliv zpráv protivládních a pro příliš velké projevy našich politických vůdců, a proto i občanstvo ve svých projevech bylo méně opatrné a upřímnější. Na který den v měsíci dubnu či počátkem května (nematuji si datum již) byla veřejná schůze v divadelním sále v Hořicích, kde již otevřeně řečník hlásal odboj proti Rakousku a žádal přítomné, bychom si

věřili, že samostatnosti své dosáhneme bez Rakouska. Dne 31. května na velikém, hojně navštíveném táboru lidu na náměstí hořickém přísahal shromážděný lid na projev Jiráskův již směle a bez bázně za přítomnosti více jak 4 poslanců říšských a zemských. Poznali jsme tu již bezradnost rakouských úřadů, vždyť měla schůze tato se původně v sále divadelním a na zaručení poslance Klofáče a městského starosty konal se původně neohlášený tábor lidu. Úředník politického úřadu v občanském kroji sedl si na balkoně radnice za dvéře, by nebyl obecně viditelný a nezakročil ani jednou proti řečníkům bezohledně mluvícím. Rakouští četníci byli ukryti v kasárnách, aniž by se který lidu ukázal, ba ani oknem nevyhlédli na ulici. K táboru lidu vzdor zákazu šli občané Rohozničtí s hudbou v uzavřených řadách, rovněž i občané Dehtova, vedeni starostou obce p. Špůrem ve čtyřstupu na výsměch úřadu politickému, aniž by úřad ten koho za to k odpovědnosti byl volal.

Věřili jsme již ve svoji svobodu, samostatnost. Žel, že odporem proti vládním nařízením začala selhávat i provizace a zmáhala se bída a hlad, drahota stoupala téměř denně a lid trpěl a trpěl čím dál tím víc. Aby trochu si ženy vypomohly, udávaly větší počet členů rodiny, počítajíc i zemřelé jen proto, aby přiděl úředních poukazů různých si zvětšily. I ten trošek petroleje, jež obdržely, půllitr na měsíc, vyměňovaly ženy mnohé za kousek chleba nebo trochu mouky ve vesnicích, kde opět svítiva se nedostávalo. A při tomto všem byli jednotlivci, kteří v noci potají vozili mouku „do hor“, kde prý byla nouze ještě větší, za lichvářské peníze. Otupěl cit pro bližního u většiny lidu, každý hledal jen prospěchu vlastního, nikde nebylo lze dosíci nápravy. I úřady státní byly milosrdnější než vlastní jejich výnosy a nařízení, jichž (dle doslechu) sami úředníci nedbali a dbáti nemohli, nechtěli-li trpěti hlad. Peněz si nikdo již necenil a jen ten, kdo prodával, shromažďoval jich a výjimečně bohatl.

Chodili domů dovolenci „z vojny“, upřímně přiznávali nezmary na frontě a líčili své útrapy a nedostatky ve všem, v jídle, obleku, výzbroji a jiném. Kdo narukoval jsa trochu korpulentnější, vracel se útlý, vyhladovělý, sestarálý, nesnesl ani naši chudou stravu: byla mu příliš „silná“. Mnohého pro jeho sešlost bylo nám líto a jeho rodiny tím více. Žně „odbyly“ se pomocí sil ženských. Byly slabé. Úroda podprůměrná pro nedostatek hnojení a nedosti potřebné vykonané práce polní z jara. Smutné vyhlídky na příští zimu a rok.

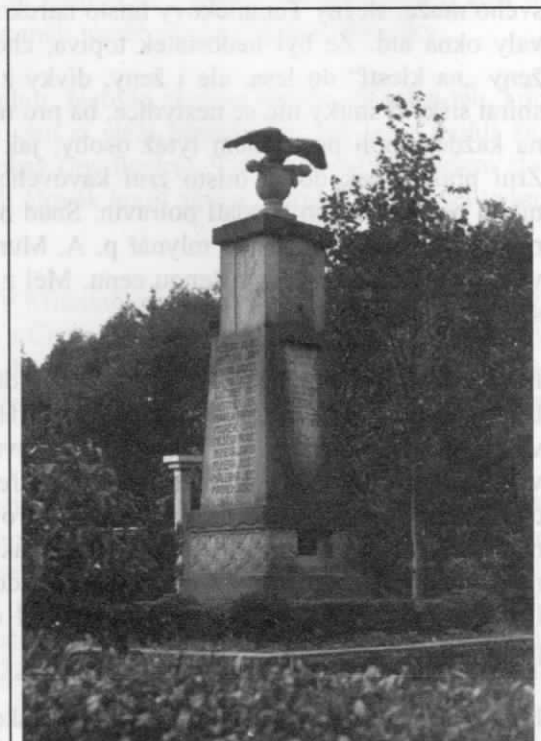
Přišel říjen 1918. Dne 14. října rozruch v lidu zprávou, že je revoluce v Praze, že máme svoji samostatnost. Nikdo nekladl odpor projevům radosti, okresní hejtman (správce politického úřadu) nevěděl, má-li zakázati průvody a vyvěšování praporů. Když pak přišla zvěst, že není dosud čas příhodný ku prohlášení republiky, nastala skleslost myslí, až pak znovu se rozjítřila dne 28. téhož měsíce a roku.

(Státní okresní archiv Jičín. Archiv města Miletína, *Kronika města Miletína 1849 - 1930*, inv. č. 114, kn. 20, s. 267 - 275)

Přehledy miletínských účastníků Velké války

Jmenných přehledů přímých účastníků války je celá řada, různé soukromé soupisy vznikaly již v jejím průběhu. Badatel a dokumentarista účasti miletínských občanů ve válkách v letech 1866 a 1914 - 1918 František Birner (1897 - 1983) pořídil vyčerpávající soupis všech miletínských účastníků Velké války: obsahuje 483 jmen mužů z Miletína (tedy více než čtvrtina všech obyvatel městečka), do kterého však zahrnul také generála, knížete Aloise Schönburg-Hartensteina, bývalého majitele miletínského velkostatku, nebo Egona Goldschmidta, majitele tkalcoven v Miletíně a Lázních Bělohradě. Na základě domovské příslušnosti rukovali miletínští převážně buď k 74. pěšímu pluku nebo k 11. pluku zeměbrany v Jičíně, případně k 18. pěšímu pluku do Hradce Králové.

Týž zdroj uvádí 48 jmen padlých občanů. Pro srovnání: nejstarší miletínský památník válečných obětí, kterým je epitaf v miletínském kostele Zvěstování Panny Marie budovaný již od roku 1917, uvádí pro Miletín 31 jmen. Sokolský památník z roku 1922 obsahuje 39 jmen a pamětní tabule ve Věži Samostatnosti v Hořicích 34 jmen. Příčiny rozdílů by objasnilo podrobnější studium, tou hlavní však budou pravděpodobně rozdílné metodiky jednotlivých soupisů a odlišný přístup k domovské příslušnosti branců. Birnerův seznam tak zahrnuje rovněž osoby do Miletína

**Pomník padlým dokončený
na poč. 30. let 20. stol.**

přímo nepříslušné (továrník Goldschmidt), případně též vojáky, kteří zemřeli vlastní rukou a v ostatních soupisech se neobjevují. Na sokolském památníku v Miletíně jsou uvedena následující jména:

Na západní straně:

BUCHNAR JAN
DYTRYCH EMIL
MUDr. DROBNÝ FR.
DUBENECKÝ RUD.
ERBEN JOSEF
ERBRŤ VÁCLAV
HLAVATÝ JAN
HOFMAN JOSEF
KLAZAR FRANT.
KLUZ JOSEF
KNĚZOUREK ST.
KONIČEK BOH.
KLAZAR EMIL

Na jižní straně:

PIHLÍK JOSEF
RACHOTA ANT.
SEDLÁČEK JOS.
ŠIMEK GUST.
VALEŠ JOSEF
VONDROUŠ KAR.
VRBATA JOSEF
VRBATA VÁCL.
LUŠTINEC JOS.
VÁGENKNTECHT A.
dodatečně dopsáni:
MIKEŠ ALOIS
ERBEN ALOIS
VLK JOSEF

Na východní straně:

KUČERA ALOIS
KUČERA JAN
LHOTA JAROSL.
LHOTA JOSEF
LUŠTINEC ANT.
LUŠTINEC JOS.
MAREK FRANT.
MAREK JAN
MĚŠŤAN FRANT.
MUNZAR JAROS.
MUNZAR JOSEF
NÁLEVKA JOS.
MACHEK JOS.

Seznam padlých z Miletína uvedený v Masarykově věži samostatnosti (poznámka redakce):

MILETÍN 1481 obyvatel – 34 zhybnulých

Jan Buchnar –	Z. Slovensko	Josef Luštinec –	N.
MUDr. František Drobný –	Rumunsko	Josef Machek –	Z. Itálie
Rudolf Dubenecký –	P. Srbsko	František Marek –	P. Rusko
Emil Dytrych –	P. Rusko	Jan Marek –	P. Uhry
Josef Erben –	Z. Uhry	František Měšťan –	Z. Halič
Václav Erbrť –	Z. Rusko	Jaroslav Munzar –	Z. Srbsko
Jan Hlavatý –	Z. Rusko	Josef Munzar –	Z. Josefov
Josef Hofman –	Z. Sandoměř. P.	Josef Nálevka –	P. Rusko
Emil Klazar –	Z. Hořice	Josef Pihlík –	P. Č. Líba
František Klazar –	Z. Halič	Antonín Rachota –	P. Uhry
Stanislav Kněžourek –	Z. Itálie	Josef Sedláček –	P. Itálie
Bohumil Koníček –	Z. Rusko	Gustav Šimek –	P. Rusko
Alois Kučera –	Z. Itálie	Antonín Vagenknecht	
Jan Kučera –	Z. Nové Zámky. S.	Josef Valeš –	P. Rusko
Jaroslav Lhota –	Z. Rusko. Leg.	Karel Vondrouš –	Z. Itálie
Josef Lhota –	Z. Karpaty	Josef Vrbata –	P. Rusko
Antonín Luštinec –	Z. Rusko	Václav Vrbata –	Z. Vídeň

Při porovnání seznamu padlých na miletínském pomníku a v pietní síni Masarykovy věže samostatnosti byly zjištěny tyto rozdíly: hořický seznam obsahuje celkem 34 jmen, miletínský (viz výše) má o 5 víc. Oproti hořickému soupisu má miletínský navíc tato jména: Kluz Josef, Mikeš Alois, Erben Alois a Vlk Josef. Jméno Luštinec Josef je na miletínském pomníku uvedeno dvakrát. Hořický seznam je podrobnější v tom, že u většiny padlých uvádí místo a způsob smrti. Ostatní jména se shodují.

-red-

Birner (sám příslušník tzv. domobrany z Itálie) věnoval pozornost rovněž příslušníkům čsl. zahraniční armády. Těch zaznamenal celkem dvacet (plus 18 domobranců z Itálie). Oficiální prameny Vojenského historického archivu uvádějí pro Miletín 23 legionářů:

Balihar František	* 1894	(Rusko)	Erben František	* 1888	(Rusko)
Balihar Josef	* 1879	(Rusko)	Flégl Josef	* 1884	(Rusko)
Berger Emil	* 1895	(Itálie)	Hanousek František	* 1887	(Rusko)
Brodský Alois	* 1896	(Rusko)	Janeček Zdeněk	* 1887	(Rusko)
Dorník Jan	* 1879	(Francie)	Kopecký Antonín	* 1896	(Rusko)
Dorník Pavel	* 1877	(Francie)	Křepelka František	* 1890	(Rusko)

Lhota Jaroslav	* 1896	(Rusko)
Lhota Josef	* 1884	(Rusko)
Lhota Václav	* 1882	(Rusko)
Mejstský Antonín	* 1892	(Rusko)
Mikeš Alois	* 1894	(Rusko)
Nálevka Josef	* 1880	(Rusko)
Nosek Josef	* ?	(Itálie)
Pečenka František	* 1888	(Rusko)
Petrlák Antonín	* ?	(Rusko)
Studený Josef	* 1896	(Rusko)
Šulc Jindřich	* 1892	(Rusko)

Setkání miletínských legionářů po 2. sv. válce

JANKŮ Radka: *Legionáři Jičínska*. Pardubice 2000.

Zápisky Františka Birnera jsou v držení jeho dcery, paní Zdeňky Hlobilové.

Mgr. Jan Hlavatý